

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 07.05.2019

Sayı: 128

10/1123

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Geçtiğimiz günlerde Ukrayna'ya ihraç ettiğimiz 38 ton domates insan sağlığına zararlı madde içerdikleri gerekçesi ile ülkemize iade edilmiştir. 2019 yılı Mart ayında toplamda 29 ton domatesin aynı gerekçe ile Ukrayna'ya alınmadığı bilinmektedir. Rus tarım ürünleri denetim ajansı Rosselhoznadzor'un, Türkiye'den gönderilen 20.8 ton çileği, içinde tehlikeli tarım haşeresinin tespit edilmesi nedeniyle Rusya'ya girişini yasaklayarak geri çevirdiği bilgisi de basına yansımıştır. Geçtiğimiz yıllarda da çiçek tripsi ve domates güvesinin yanı sıra klorpirifos zehri ve kükürtdioksit gibi zararlı kimyasallar taşıdığı gerekçesi ile ihraç ettiğimiz meyve ve sebzeler ülkemize iade edilmiştir.

İhracattan geri dönen tarım ürünlerimizin geri gönderilmesinin nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılarak aynı sorunların tekrarlanmaması için gerekli önlemlerin alınması ve iade edilen tarım ürünlerimizin ne yapıldığının kamuoyu ile paylaşılması amacıyla Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. 07.05.2019

Yavuz AĞIRALİOĞLU
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Bilindiği gibi geçtiğimiz günlerde Ukrayna'ya ihraç ettiğimiz sebzeler insan sağlığına zararlı madde içerdikleri gerekçesi ile ülkemize iade edilmiştir. Ukrayna Devlet Gıda Güvenliği ve Tüketiciyi Koruma Servisi yaptığı açıklamada, Ukrayna'nın Nikolayev ve Dnipro illerinde Türkiye'den gelen toplam 38 ton domateste yapılan incelemede Güney Afrika güvesine rastlandığı ifade etmiştir. 2019 yılı Mart ayında toplamda 29 ton domatesin aynı gerekçe ile Ukrayna'ya alınmadığı bilinmektedir. Rus tarım ürünleri denetim ajansı Rosselkhoznadzor'un, Türkiye'den gönderilen 20.8 ton çileği, içinde tehlikeli tarım haşeresinin tespit edilmesi nedeniyle Rusya'ya girişini yasaklayarak geri çevirdiği bilgisi de basına yansımış ancak yetkililer, sürekli iade edilen tarımsal ürünlerimiz hakkında bir açıklama yapmamıştır. Geçtiğimiz yıllarda da çiçek tripsi ve domates güvesinin yanı sıra klorpirifos zehri ve kükürtdioksit gibi zararlı kimyasallar taşıdığı gerekçesi ile ihraç ettiğimiz meyve ve sebzeler ülkemize iade edilmiştir.

Avrupa, Rusya ve Ortadoğu'ya yapılan ihracatın son yıllarda ciddi derecede düştüğü açıktır. Uzmanlar kullanılan tarımsal ilaçların bu düşüşte etkili olduğunu, örneğin ilaç kalıntısı ve klorpirifos içeren bitki koruma ürünü kullanımını, en çok ihracatın yapıldığı Avrupa Birliği ülkelerince hızlı alarm sistemiyle fark edilip iade edildiğini belirtmektedir. Yine ülkemizden Avrupa Birliği ülkelerine ihraç edilen kuru kayısıların içerdiği kükürtdioksit miktarlarının yüksekliği nedeniyle en çok iade edilen gıda ürünlerinden biri olduğu bilinmektedir. Avrupa Birliği Komisyonu Halk Sağlığı ve Tüketicinin Korunması Genel Müdürlüğü'nün (SANCO), Türkiye'den ithal edilen kuru kayısılarda kükürtdioksit kalıntısı yüksek olan ürünlere çok sık rastlandığını belirterek Türkiye'yi gerekli önlemleri alması konusunda uyarmış olmasına rağmen 2018 yılı ocak ayı içinde Avrupa Birliği'ne ihraç edilen 10 parti kuru kayısı yüksek miktarda kükürtdioksit kalıntısı içerdiği tespit edildiği için ülkemize geri gönderilmiştir. Geçtiğimiz günlerde de Ukrayna Devlet Gıda Güvenliği ve Tüketiciyi Koruma Servisi'nin, Ukrayna'nın hijyen standartlarına uymayan ürünlerin ülkeye bir daha gönderilmemesi için Türkiye'ye uyarı yazısı yolladığı bilinmektedir. Kuşkusuz bu uyarıların dikkate alınmadan zararlı taşıyan meyve ve sebzelerin ihracatına devam edilmesi tarım ürünleri ihracatımızı durma noktasına getirecektir. Geçtiğimiz yıl Türkiye'den gönderilen meyve ve sebzelerde bin dokuz yüz kırk beş kez Rusya'nın karantina listesinde olan tarım zararlıları saptandığı ve hastalıklı olduğu tespit edilen 30 bin tondan fazla ürünün Rusya'ya girişinin yasaklandığı da bilinmektedir. Uzmanlar bu konuyu: "Zararlı olan bir ürünün ülkeye sokulması, o zararlının diğer ürünlere de otomatik girmesi demektir, hiçbir ülke, zararlı taşıyan ürünü ülkesine sokmak istemez" şeklinde değerlendirirken ülkemizin ihraç edilecek ürünlerin kontrolünü yeterince yapmadığına da dikkat çekmektedirler.

İhraç edilen ürünlerin gümrükte takılıp geri dönmesinden sonra ülkemizde ne yapıldığı ise başlı başına bir araştırma konusudur. Kamuoyu bu konuda yeterince aydınlatılmamış, basında yer alan; "ihracattan geri dönen ürünler iç pazarda satışa sürülüyor" haberleri huzursuzluk yaratmış ve vatandaşımızın yerel tarım ürünlerine olan güveni sarsılmıştır.

İhracattan geri dönen tarım ürünlerimizin geri gönderilmesinin nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılarak aynı sorunların tekrarlanmaması için gerekli önlemlerin alınması ve iade edilen tarım ürünlerimizin ne yapıldığının kamuoyu ile paylaşılması amacıyla Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.